

**อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
(The Convention on Biological Diversity-CBD)**

CBD คือ อะไร

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ หรือ **The Convention on Biological Diversity — CBD** คือ เป็นอนุสัญญาฉบับหนึ่งที่ได้รับการรับรองจากการประชุมสุดยอดด้านสิ่งแวดล้อมโลก ที่นครริโอ เดอจาเนโร ประเทศบราซิล เมื่อปี พ.ศ. 2534 โดยอนุสัญญามีสถานะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ

ความหลากหลายทางชีวภาพ ตามคำนิยามของอนุสัญญา หมายถึง ความหลากหลายของชนิดของสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายของพันธุกรรม และความหลากหลายทางระบบนิเวศน์ จึงนับเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศฉบับแรก ที่ครอบคลุมการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

วัตถุประสงค์หลัก มี 3 ประการ คือ

- (1) เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- (2) เพื่อใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- (3) เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม

ประเทศไทยกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

ประเทศไทยได้ลงนามให้การรับรองอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity) ในระหว่างการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2535 ณ ริโอ เดอ จาเนโร สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล

ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่ออนุสัญญาฯ เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2546 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2547 ส่งผลให้ประเทศไทยเป็นประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ในลำดับที่ 188

หลักการสำคัญในอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

1. แนวคิดด้านสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายระหว่างประเทศ
2. กระบวนการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน (Conservation and Sustainable Use)
3. การเข้าถึงทรัพยากรทางพันธุกรรม และการแบ่งปันผลประโยชน์ (Access to Genetic Resources and Benefit Sharing)
4. การเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยี (Access to and Transfer of Technology)
5. บทบาทของชนพื้นเมืองและชุมชนท้องถิ่น (The Role of Indigenous and Local Communities)
6. การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และความหลากหลายทางชีวภาพ

เนื้อหาอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
มี 42 มาตรา ประกอบด้วยกรอบงานสำหรับกิจกรรมที่ประเทศภาคี
ดำเนินงานได้ในระดับชาติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ
สามารถดูรายละเอียดได้ใน Website

<https://www.cbd.int/convention/text/default.shtml> หรือ

<http://chm-thai.onep.go.th/chm/Doc/BioPdf/cbd-thai.pdf>

กฎหมายที่สำคัญกับความหลากหลายทางชีวภาพ

† รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

† พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

† พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

† พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537

† พระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ พ.ศ. 2509

† พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและนำเข้าในราชอาณาจักร ซึ่ง
สินค้า พ.ศ. 2522

† พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

† พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.
2535

† พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2535

CBD เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของสวนป่าอย่างไร

1. เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าร่วมลงนาม และได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องปฏิบัติตาม
2. เนื่องจากพื้นที่สวนป่า เป็นอีกแหล่งที่อยู่ของสัตว์ พืช นานาชนิด จึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ แบ่งปันความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในพื้นที่สวนป่า
3. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายของประเทศที่เกี่ยวข้องตามอนุสัญญา